

BridgenL

MAGAZINE VOOR ALLE BRIDGERS

jaargang 91 • nr 2 • februari 2023

Ton Bakkeren

“NOC*NSF beschouwt ons als een volwaardig lid”

Marieke Quant

“Ik wil de drempel richting de arbiter verlagen”

Van naïef idee tot succesvol ontwikkelingsproject

Bridgetalent Xavier Friesen reist de wereld rond voor zijn stichting en zijn sport

**FAMILIE BRINK:
BESMET MET DE
BRIDGEBACTERIE**

**BIEDEN
&
SPELEN**

**BETER
PRESTEREN?
DOE EEN DUTJE!**

**REPORTAGE: “ALS
JE BRIDGET, BEN JE
NOOIT ALLEEN”**

**KWIK BRIDGE, EEN
FRISSE BLIK OP ‘BRIDGE
VOOR BEGINNERS’**

Van naïef idee tot succesvol ontwikkelingsproject

BRIDGETALENT XAVIER FRIESEN
REIST DE WERELD ROND VOOR ZIJN
STICHTING EN ZIJN SPORT

Hij behoort tot de grootste bridgetalenten van Nederland en werd drie jaar geleden Europees kampioen onder 21 jaar. Maar dat is niet het enige wat de twintigjarige Xavier Friesen bijzonder maakt. Met zijn stichting Bouwstenen voor Zambia liet hij een eigen school in Zambia bouwen. Door zijn vrijwilligerswerk krijgen 255 kinderen in het Afrikaanse land dagelijks goed onderwijs. "Alle leerlingen hebben hun eigen tafel en stoel – iets dat niet gebruikelijk is in Zambia."

Guus Peters

FOTO: ORANGE PICTURES

Zelf praat hij erover alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Maar zo gewoon als Xavier Friesen het laat lijken, zo bijzonder is het wat hij voor elkaar heeft gekregen. Want wie kan er op zijn twintigste zeggen dat een school in Zambia naar hem is vernoemd?

Grootse daden

De Xavier Community School in Linda Blind Farm, een gemeenschap in een buitenwijk van Livingstone, in het zuiden van Zambia, is het tastbare resultaat van het project waar Friesen zich al jarenlang met hart en ziel voor inzet. “Van mij had de school zeker niet naar mij vernoemd hoeven worden”, zegt hij op bescheiden toon.

De bescheiden toon die Friesen aanslaat, contrasteert met de grootse daden die hij met zijn stichting Bouwstenen voor Zambia verricht. Door het vrijwilligerswerk van de bridgespeler van de Nederlandse aspirantenkernploeg krijgen 255 Zambiaanse kinderen dagelijks goed onderwijs. Waar voorheen tachtig kinderen les kregen in een lokaal van vier bij vier meter, staat er nu een echt schoolgebouw, hebben alle leerlingen hun eigen tafel en stoel en staan er gekwalificeerde leraren voor de klas.

“Toen ik hoorde wat de situatie op school was, wist ik meteen wat mij te doen stond. Ik wilde graag lesgeven in het buitenland. Maar als ik de kinderen echt wilde helpen, dan moesten we er samen voor zorgen dat er een beter schoolgebouw zou komen”, aldus Friesen. “Er stonden geen tafels en stoelen in het lokaal, omdat er geen plek voor was. Als de kinderen iets moesten opschrijven, dan legden ze hun papier op de rug van degene die voor hen stond.”

Ballen in de lucht

Voor Friesen is Bouwstenen voor Zambia een van de passies waarmee hij zich bezighoudt. Want naast het werk voor zijn stichting volgt hij de studie Economics, governance and development aan Universiteit Leiden. Ook behoort hij tot de grootste bridgetalenten van Nederland. Samen met zijn bridgepartner Ronald Goor werd Friesen in 2019 Europees kampioen onder 21 jaar. Hij heeft als doel om wereldkampioen bij de junioren te worden.

“Ik moet een aantal ballen in de lucht houden”, bevestigt Friesen, die gemiddeld vier weken per jaar in Zambia is. “Soms moet ik daarvoor even een nachtje doorhalen, zeker als er op afstand iets geregeld moet worden in Zambia. Dat is af en toe zwaar. Maar als ik dan weer in Zambia ben geweest en met eigen ogen heb gezien hoeveel plezier de kinderen hebben, dan weet ik weer waarvoor ik het doe.”

Impact

Friesen was elf jaar toen hij in groep acht van de basisschool een niet-alledaags plan smeedde: hij was voor zijn gevoel uitgeleerd op school en wilde graag als assistent-docent vrijwilligerswerk in het buitenland gaan doen. "Achteraf was het natuurlijk een enorm naïef idee. Hoe kon iemand van elf, die nauwelijks Engels sprak, kinderen in Zambia gaan onderwijzen? Dat had nauwelijks impact gehad."

Zo rationeel als Friesen er nu over praat, zo rationeel dacht hij er op dat moment niet over na. Hij vroeg toestemming aan de directeur van de basisschool en aan de leerplichtambtenaar om vrijwilligerswerk in Afrika te gaan doen en kwam in contact met een jongerenreisbureau. "Zij lieten mij toen de projecten zien die zij geschikt achtten voor mij. Daar zat ook de school in Linda Blind Farm bij. Het verhaal greep mij meteen aan."

Bij het zien van de foto's van het kleine klaslokaal met tachtig leerlingen was voor Friesen één ding meteen duidelijk: hij zou veel meer impact hebben met het bouwen van een nieuwe school dan met lesgeven. "Alleen moest ik snel iets verzinnen om aan geld te komen, want zes weken later zou ik op het vliegtuig richting Zambia stappen." Hij stelde als doel om 10.000 euro in te zamelen en organiseerde een sponsorloop. Hij lichtte het *NOS Jeugdjournaal* in en ook *Hart van Nederland* was geïnteresseerd in het verhaal van Friesen. Dankzij de media-aandacht en hulp van vele anderen had hij binnen de kortste keren een enorm bedrag bij elkaar gelopen: 21.000 euro. Meer dan het dubbele van wat hij eigenlijk voor ogen had.

De wereld over

In de periode dat Friesen plannen maakte om als elfjarige vrijwilligerswerk in het buitenland te gaan doen, had hij ook net kennisgemaakt met bridge. Op zijn basisschool in Venray konden de kinderen die goed waren in rekenen twee keer per week kiezen voor een alternatief: bridge. "Ik ben samen met een vriend begonnen en weet nog dat ik het heel snel leuk vond", zegt hij. "Dat kwam ook doordat ik merkte dat ik het goed kon en veel partijen won."

FOTO: ORANGE PICTURES

"Als ik in Zambia weer met eigen ogen heb gezien hoeveel plezier de kinderen hebben, dan weet ik waarvoor ik het doe"

Xavier Friesen

Zijn talent bleef niet lang onopgemerkt. Vanaf de middelbare school werd Friesen opgenomen in de nationale selecties en kreeg hij trainingen vanuit de bridgebond in Utrecht. Ook mocht hij deelnemen aan internationale toernooien. "Ik vond het geweldig om voor bridge de wereld over te reizen", zegt hij.

Schoolproject

Het was ook het moment dat bridge en zijn passie om vrijwilligerswerk te doen in het buitenland parallel aan elkaar gingen lopen. Want niet veel later stapte Friesen samen met zijn moeder op het vliegtuig naar Zambia. Daar ging de middelbare-scholier, die toen nog altijd pas elf was, in gesprek met verschillende partners om over de bouw van de school te praten.

"Ik merkte al snel dat de verwachtingen anders lagen", herinnert Friesen zich. "In Zambia is het heel normaal dat zo'n project over meerdere jaren wordt uitgesmeerd. Eerst leg je het fundament. Dan ga je werken om geld te verdienen, zodat je bijvoorbeeld een jaar later het bouwen van de muren kunt betalen. Zo delen zij de bouw op. Als je pech hebt, ben je al gauw acht jaar verder. Wat ze niet wisten, was dat ik 21.000 euro bij me had. Toen ze dat hoorden, was er plots veel meer mogelijk. Ineens kon alles in één keer gerealiseerd worden. We leerden mensen bij de overheid kennen en via via raakten we in gesprek met een aannemer en een architect. Vlak voordat ons vliegtuig weer naar Nederland vertrok, was alles rond en ondertekenden we de contracten."

"Achteraf was het natuurlijk een enorm naïef idee. Hoe kon iemand van elf, die nauwelijks Engels sprak, kinderen in Zambia gaan onderwijzen?"

Xavier Friesen

“Toen ze hoorden dat ik 21.000 euro bij me had, was er plots veel meer mogelijk. Ineens kon alles in één keer gerealiseerd worden”

Xavier Friesen

Vrijwel voltooid

Vijf maanden later, in 2014, zat Friesen alweer in het vliegtuig – deze keer om bij de officiële opening van het schoolgebouw te zijn. “Het was echt geweldig om daar bij te kunnen zijn. Ik was enorm trots dat het was gelukt. Al snel kwam de vraag vanuit het management van de school welke volgende stappen we konden gaan zetten. De school was er nu voor kinderen tot en met groep twee. Dus hoe mooi zou het zijn als we het konden uitbreiden naar een volledige basisschool en voor beter lesmateriaal en computers konden zorgen?”

Nu, bijna negen jaar later, is het plan dat Friesen ooit voor ogen had op een haar na voltooid. De basisschool is bijna compleet en een tweede schoolgebouw werd dit jaar feestelijk geopend. De school bestaat tegenwoordig onder meer uit zes klaslokalen, een bibliotheek en een computerlokaal. Ook heeft ieder kind een eigen stoel en tafel – iets dat niet gebruikelijk is in Zambia. “Vaak delen de kinderen in Zambia een tafel met vier of vijf klasgenoten”, zegt Friesen.

Hij hoorde een aantal jaar geleden dat in Nederland veel basisscholen dichtgingen, omdat ze te klein waren. Het was voor Friesen het moment waarop hij ging rondvragen of hij oude schoolspullen, zoals stoelen, tafels en materialen, mocht hebben. “Ik ben toen met de bus van mijn vader door Nederland gaan rijden om alle spullen op te halen en heb uiteindelijk een grote zeecontainer met allerlei materialen naar Zambia kunnen sturen.”

Van dromen naar doen

Waar Friesen ooit begon met een droom, runt hij nu een professionele ngo (niet-gouvernementele organisatie). Bouwstenen voor Zambia is een samenwerking aangegaan met Wilde Ganzen – een organisatie die lokale initiatieven voor armoedebestrijding ondersteunt. Zij neemt een derde van de kosten van het project voor haar rekening. Voor elke euro die gedoneerd wordt, doneert Wilde Ganzen vijftig cent extra.

De basisschool mag dan bijna compleet zijn, dat wil niet zeggen dat het werk van Friesen erop zit in Zambia. “Onderwijs is een essentiële voorwaarde om je als kind te kunnen ontwikkelen. Alleen houdt die ontwikkeling niet op na de basisschool. Na vele gesprekken vroegen de ouders en het Ministerie van Onderwijs of het mogelijk was om uit te breiden. Daarom ben ik nu aan het onderzoeken of we een middelbare school kunnen opzetten.”

Elke cent naar Zambia

Voor Friesen is het belangrijk dat Bouwstenen voor Zambia een duurzame stichting is. Het project in Linda Blind Farm moet ook kunnen voortbestaan zonder geld uit Nederland of als hij zich zou terugtrekken. Hoewel hij dat nog niet van plan is, haast hij zich er achteraan te zeggen. “Ik wil heel graag doorgaan als vrijwilliger, maar zal er nooit mijn werk van maken. Een van de redenen dat organisaties en particulieren aan mij

doneren, is omdat ik ze garandeer dat elke cent naar Zambia gaat.”

Friesen ziet zich eerder werken bij een van de grote internationale organisaties die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties. Bijvoorbeeld bij een bedrijf dat zich inzet voor gelijke kansen in het onderwijs. Daar sluit zijn studie Economics, governance and development naadloos bij aan. Ten tijde van het interview, eind december 2022, zit Friesen voor zijn stage in Kenia. “Ik heb interesse in deze wereld en wil er straks ook op een academische manier naar kunnen kijken.”

Wereldkampioen

In de toekomst hoop hij zijn baan te kunnen blijven combineren met bridge, zijn andere grote passie. Want als hem wordt gevraagd hoe hij zijn nabije toekomst ziet, hoeft Friesen daar niet lang over na te denken. “Dan ben ik wereldkampioen bridge bij de junioren”, zegt hij zonder een spoor van twijfel in zijn stem. “Dat is mijn grote doel.”

Zelf acht hij die kans het grootst over ruim twee jaar, als de leeftijdscategorieën gunstig in elkaar overlopen en hij kan spelen met dezelfde

“Bridge blijft het leukste spel dat er is. Het uitdagende vind ik dat je nooit bent uitgeleerd”

Xavier Friesen

FOTO: ORANGE PICTURES

FOTO: XAVIER FRIESEN

“Hoe mooi zou het zijn als we het konden uitbreiden naar een volledige basisschool en voor beter lesmateriaal en computers konden zorgen?”

Xavier Friesen

partners als waarmee hij in 2019 de Europese titel onder 21 jaar veroverde. Vorig jaar greep hij met een vierde plek net naast het podium. “Dat was teleurstellend. We hadden stiekem gehoopt op een medaille. Des te meer reden om hard te blijven trainen.”

Ondanks zijn volle agenda speelt Friesen gemiddeld vijftien uur per week bridge. Met de Nederlandse selectie traint hij minimaal één hele dag in het weekend in Utrecht. Daarnaast traint hij twee keer twee uur online en heeft hij een bespreking van ongeveer anderhalf uur met zijn coach. “Bridge blijft het leukste spel dat er is. Het uitdagende vind ik dat je nooit bent uitgeleerd.”

Zelfs tijdens zijn stage in Kenia of wanneer hij voor zijn stichting in Zambia is, klapt hij geregeld zijn laptop open om online met zijn partners te trainen. “We trainen één keer per week en spelen online oefenwedstrijden”, zegt hij. “Dat doen we vooral om bezig te blijven en het houdt mij scherp. Natuurlijk is het beter om vaker te trainen, maar we hebben ondertussen een bepaald basisniveau. Dat verdwijnt niet zomaar als je een paar weken wat minder traint.”

Martha

Wat ook nooit verdwijnt, is zijn *drive* voor zijn stichting Bouwstenen voor Zambia. “Onderwijs vormt de basis voor de ontwikkeling van ieder

kind. Ik heb de afgelopen jaren zelf kunnen zien hoe groot de impact is. Het doet mij heel veel als ik daar ben en met de kinderen praat.”

Als voorbeeld noemt hij Martha. Zij was bijna negen jaar geleden één van de leerlingen toen hij de school – toen niet meer dan een klaslokaal van vier bij vier meter – in Linda Blind Farm voor het eerst bezocht. “Ik kom haar nog steeds vaak tegen. Ze is net begonnen aan de middelbare school en heeft als droom lerares te worden. Ze loopt nu stage op mijn school en wordt begeleid door een docent met wie we dit project gestart zijn.”

Friesen is even stil en zegt dan: “Ja, dat vind ik echt prachtig om te zien en motiveert mij om door te gaan.”

Meer weten?

Wil je meer informatie over de stichting van Xavier Friesen? Ga naar www.bouwstenen-zambia.nl of scan de QR-code:

